

הכנסת העשרים וחמש

יוזם : חבר הכנסת זאב אלקין

פ/25/2484

הצעת חוק גמול לחיילים בשירות סדיר, התשפ"ג-2023

הגדרות

1. בחוק זה –

"גמול" – סכום בגובה שכר מינימום, לרבות תוספות לסכום זה לפי הוראות סעיף 3;

"הענקות חודשיות" – תשלומים חודשיים המשולמים לחייל בשל מצבו האישי, המשפחתי או הכלכלי, לפי זכאות הקבועה בפקודות הצבא או בהוראות של גורם שבו משרת החייל בשירות סדיר;

"חייל" – מי שמשרת בשירות סדיר לפי הוראות פרק ג' לחוק שירות ביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986¹;

"לוחם", "תומך לחימה" – כהגדרתם בפקודות הצבא;

"פקודות הצבא" – כמשמעותן בחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955²;

"השר" – שר הביטחון.

הזכות לגמול

2. חייל זכאי לגמול לכל חודש מחודשי שירותו כמפורט להלן:

(1) לגבי חייל – לכל חודש מהחודש ה-25 לשירותו ולא יותר מ-8 חודשים;

(2) לגבי חיילת – לכל חודש מהחודש ה-17 לשירותה ולא יותר מ-8 חודשים.

תוספת לגמול

3.

(א) לחייל בתפקיד תומך לחימה תשולם תוספת לגמול בסך 500 שקלים חדשים לחודש.

(ב) לחייל בתפקיד לוחם תשולם תוספת לגמול בסך 1,000 שקלים חדשים לחודש.

¹ ס"ח התשמ"ו, עמ' 107.

² ס"ח התשט"ו, עמ' 171.

4. עדכון סכומים הסכומים הנקובים בחוק זה יעודכנו ב-1 בינואר בכל שנה (בסעיף זה – יום העדכון), בהתאם לשיעור עליית המדד החדש לעומת המדד הבסיסי; לעניין זה –

”המדד החדש” – המדד שפורסם לאחרונה לפני יום העדכון;

”המדד הבסיסי” – המדד שפורסם בחודש שלפני תחילתו של חוק זה;

”מדד” – מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

5. גמול והענקה חודשית חייל הזכאי להענקות חודשיות, ישולם לו במקום הגמול שהוא זכאי לו לפי חוק זה, ההפרש החיובי שבין הגמול כאמור לבין אותן הענקות חודשיות.

6. מועד תשלום הגמול 6. הגמול ישולם ב-1 בחודש שלאחר החודש שבעדו הוא משולם.

7. ביצוע ותקנות 7. השר ממונה על ביצוע חוק זה, והוא רשאי, באישור ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת, להתקין תקנות בכל עניין הנוגע לביצועו, לרבות בעניינים אלה:

(1) אופן חישוב הגמול;

(2) אופן ביצוע התשלום;

(3) סוגי תפקידים נוספים שייחשבו תפקידים של לוחם או של תומך לחימה.

8. תחילה תחילתו של חוק זה ביום קבלתו בכנסת.

9. החלה בהדרגה 9. בתקופה שמיום התחילה ועד תום 12 חודשים מיום התחילה יקראו את סעיף 2 בשינויים אלה:

(1) בפסקה (1), במקום הסיפה החל במילים ”מהחודש ה-25” יבוא ”מהחודש ה-31 ולא יותר מחודשיים”;

(2) בפסקה (2), במקום הסיפה החל במילים ”מהחודש ה-17” יבוא ”מהחודש ה-21 ולא יותר מ-4 חודשים”.

ד ב ר י ה ס ב ר

חייל בשירות סדיר אשר נמצא בשירות כמעט שלוש שנים מחייו, ראוי שיפוצה על ידי המדינה על זמן יקר זה, שכן המדובר בשנים שבהן לאזרח אשר לא התגייס לצה”ל יש את כל ההזדמנויות לבסס את עצמו.

כך, למשל, אזרח שלא התגייס לצה”ל והלך ללמוד באוניברסיטה, יפגוש את חברו שרק השתחרר מהצבא כשהוא כבר בעל תואר ראשון. בדומה, אזרח שלא התגייס לצה”ל והחליט לצאת לעבוד יפגוש את חברו ששירת בצה”ל כשהוא כבר מבוסס כלכלית וצבר יתרון גדול לעומתו ולעומת מי ששירת את מדינת

ישראל ונתן את תרומתו.

הצעת חוק זו נולדה על רקע האחוז הגבוה של צעירים שאינם מתגייסים לצבא. ההצעה באה ליצור מוטיבציה אצל חיילים להתגייס לצבא, לסיים את שירותם ולמנוע את תופעת נשירת החיילים במהלך שירותם הסדיר.

ההצעה תשפר את מצבם הכלכלי של חיילים בשירותם הסדיר. הצעת החוק זו מבקשת לקבוע את זכותם של חיילים לקבלת גמול כספי חודשי, במהלך השליש האחרון של השירות הסדיר, דהיינו, 12 חודשים לחיילים ו-6 חודשים לחיילות, לקראת שחרורם. מוצע להחיל את ההסדר על מי שמשרת בשירות סדיר בצבא ההגנה לישראל וכן על מי שמשרת בשירות סדיר במקומות אחרים, כגון במשטרה, בשירות בתי הסוהר או במשמר הגבול.

מוצע לקבוע כי הגמול יהיה בסכום של גובה שכר מינימום לכל חודש בשליש האחרון של תקופת השירות, ואולם, לגבי חייל המשרת כתומך לחימה תשולם תוספת בסך 500 שקלים חדשים לחודש, ולגבי חייל המשרת כלוחם – 1,000 שקלים חדשים לחודש. מוצע להסמיך את שר הביטחון לקבוע תפקידים נוספים שייחשבו תפקידים של לוחם או של תומך לחימה (סעיפים 2, 3 ו-37(3)).

מוצע כי חיילים הזכאים להענקות חודשיות מהגורם שבו הם משרתים, בשל מצבם האישי, המשפחתי או הכלכלי, ימשיכו לקבל את אותן הענקות, ואם הגמול שיהיו זכאים לו לפי הצעת החוק יעלה על ההענקות – גם את ההפרש שבין הגמול לבין ההענקות (סעיף 5).

מוצע כי בשנה הראשונה לתוקפו של החוק, תחול הזכאות לגמול באופן חלקי, במהלך שיטתית מתקופת השירות הסדיר, דהיינו, 6 חודשים לחיילים ו-4 חודשים לחיילות (סעיף 9). בהמשך המטרה הינה להגדיל את תקופת הזכאות.

הצעות חוק דומות בעיקרן הונחו על שולחן הכנסת השש-עשרה על ידי חבר הכנסת יוסי שריד (פ/863) ועל ידי חבר הכנסת אליעזר כהן (פ/1008), על שולחן הכנסת השבע-עשרה על ידי חבר הכנסת חיים אורון (פ/260/17), על ידי חברת הכנסת סופה לנדבר וקבוצת חברי הכנסת (פ/2534/17), על ידי חברת הכנסת סופה לנדבר (פ/3746/17), על ידי חבר הכנסת עמיר פרץ (פ/3178/17); שהצעתו אושרה בדיון מוקדם והוכנה בוועדת העבודה, הרווחה והבריאות לקריאה ראשונה בנוסח זהה לנוסח הצעת חוק זו, והוסרה מסדר יומה של הכנסת ביום כ"ה תמוז התשס"ח (28 ביולי 2008), על שולחן הכנסת השמונה-עשרה על ידי חבר הכנסת חיים אורון וקבוצת חברי הכנסת (פ/28/18) ועל ידי חברת הכנסת סופה לנדבר (פ/63/18).

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת השמונה-עשרה על ידי חבר הכנסת עמיר פרץ (פ/242/18) ועל שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חבר הכנסת יריב לוין (פ/2051/24). הצעת החוק זהה לפ/2051/24 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ט בשבט התשפ"ג (20.02.2023)